

För att säkerställa att vatten från dammen inte tränger in i den gamla smedjan, har en miljöspons grävts ner i en jordvall som såddes med gräs i våras. FOTO: GREEN LANDSCAPING

Andreas Tyrén är projektledare på Västfastigheter och ansvarar för renoveringen av kvarnområdet på Strömmaskolan i Sätla. FOTO: FLORENCE OPPENHEIM

Strömmande vatten i Strömma

Efter sju år av utredningar och projektering är renoveringen av den gamla kvarnrännan och gröntorna runt de historiska byggnaderna på Strömmaskolan i Sätla nästan klar. Arbetet är en del av ett omfattande renoveringsarbete av den anrika gården som idag är naturbruksgymnasium.

av Florence Oppenheim

STRÖMMASKOLAN LIGGER VACKERT i grönskande omgivning med strömmande vatten i Gärån som rinner genom skolans område på väg mot Lygnern och havet. Kvarnen är uppförd cirka 1865 men troligen har det pågått verksamhet på platsen långt före det. Efter en renovering av turbinen i kvarnen 1994, ger anläggningen en betydande produktion av miljövänlig el till skolan. Till sammans med ett eget vindkraftverk är skolan i stort sett självförsörjande på el.

En av de första, akuta åtgärderna som gjordes när renoveringen av kvarnrännan startade, var att sätta spont i dammen mot smedjan för att hindra vatten från dammen att tränga in i byggnaden, framför allt vid högvatten.

Entreprenören Green Landscaping, som har haft huvudansvaret för renoveringsarbetena, valde då att sätta en miljöspons i dammväggen. Sponten är tillverkad av återvunnen HD-polyeten, är ledbar och lämpar sig väl i vattenmiljöer.

– Miljöprofilen stämmer väl in med våra ambitioner. Det var också en smidig produkt som var lätt att arbeta med och som ger ett ogenomträngligt skydd. Vi grävde först ett dike och satte ner sponten, nu ligger en jordvall över sponten där vi har sått gräs, berättar Andreas Tyrén, projektledare på Västfastigheter.

Sponten användes även vid renovering-

en av själva kvarnrännan, för att leda om vattnet tillfälligt. Ett stort dike grävdes upp på gräsmattan ovanför rännan och med hjälp av sponten, kunde vattnet ledas om.

– När renoveringen var klar återanvände vi sponten till att skydda gräsmattan mot inträngande vatten från dammen, säger Andreas Tyrén.

KVARNRÄNNAN TORRLADES ALLTSÅ helt eftersom kallmuren längs hela sidan och under rännan skulle läggas om med natursten. Själva rännan, som en lokal byggtreprenör arbetade med, är byggd i massiv ek som förhoppningsvis kommer att hålla i bortåt 70 år. Den är 32 meter lång, en och en halv meter bred och lika djup.

– Den förra rännan var byggd i olika träslag men vi bedömde att hållbarheten var viktig vid ett så pass stort renoveringsarbete. Därför valde vi ek, även om det visade sig vara svårt att få tag i. Det blev ett an-

norlunda och spännande jobb för alla inblandade.

Förutom en automatisk nivåreglering i kraftverket, regleras vattnet i rännan manuellt med dammluckor. Ett tidskrävande arbete eftersom vattennivåerna inte får överskrida den vattendom som finns för anläggningen.

– Hur ofta beror förstås på hur mycket det regnar, men någon gång per vecka är fastighetsskötarna här i genomsnitt för att ställa om luckorna. Dessutom finns ett översvämningsskydd så att det inte rinner över vid kraftiga regn på helgerna då ingen personal finns på plats.

När Utemiljö besöker området, är det endast justeringar kvar av rännan och iordningsställande av alla ytor runtomkring. Växter och nya bänkar av ek ska installeras, med tanken att få till en form av uterum för både elever, lärare och andra besökare.

– Det är en väldigt fin miljö här. Därför har vi tagit in en ljusexpert som ska ta fram förslag på hur vi ska kunna ljussätta byggnaderna, berättar Andreas Tyrén.

Säkerhetsaspekterna har varit i fokus under renoveringsarbetet.

– Vi ska ersätta det tillfälliga gallret av tryckimpregnerat virke med ett riktigt persongaller av stål, så att ingen kan trilla i vattnet. Det har också varit mycket regler att förhålla sig till när det gäller höjder i de olika delarna, säger projektledaren Andreas Tyrén. FOTO: FLORENCE OPPENHEIM

Kvarnrännan är byggd i massiv ek och vilar på en kallmur av natursten. FOTO: FLORENCE OPPENHEIM